

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează. **INSERATE:** se primesc la Administrațiunea Brașov și la următoarele **BIROURI de ANUNȚURI:** în Viena la M. Dukas Nachf., Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. — În Budapesta la Ekstein Bernát, Julius Leopold, Blockner I. Prețul inserțiilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învalială. **RECLAME** pe pag. 8-a.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXIII.

Telefon Nr. 226.

ZIARUL APARE IN
 fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 C. pe 6 luni 12 C. pe trei luni 6 C. Nrii de Dumineca: 4 C. pe an Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10. Nrii de Dumineca 8 fr. 1 an. Se prenumără la toate oficiile postale din lontru și dinafară și la domniile colectorilor. — Abonamente pentru **BRASOV:** ADMINISTRAȚIUNEA în PIATA-MARE târgul Inului Nr. 30. etagiul I. pe an 20 C. pe șase luni — 10 Cor pe trei l. 5 Cor. —

Nr. 71. Brașov, Miercuri 31 Martie (13 Aprilie) 1910.

Ilustrarea alegerilor.

Ministrul premier Khuen a zis de curând, că cea dintâi și mai urgentă chestie pentru guvern este a-și crea o majoritate, apoi urmează celelalte chestii de rezolvat.

Prin urmare nu e de mirat, dacă alăturarea de celelalte partide, guvernul lucră din răspuțeri pentru a scoate în majoritate pe candidații partidului muncii. Candidările și ele dau mult de lucru. Comitetul de candidare, sub prezidiul lui Perczel Dezső e în permanență și lucră mai multe oare pe zi, ca să poată stabili în decursul acestei luni lista candidaților pentru toate cercurile.

Lupta electorală va fi de astădată foarte inverșunată, mai inverșunată poate ca ori și când. Independenții și poporalii, cari știu, că prin Khuen și prin aderenții lui au fost dați la o parte dela putere, luptă cu desperare, ca să iasă din urne în număr impunător și astfel să zădărnicească orice inițiativă a guvernului și să-l facă imposibil.

Din unele semne se vede, că guvernul are oare-care răcoare, mai cu amă de iustiști. De aceea vedem și pe Tisza, acum cu deosebire, năpustindu-se cu vehemență asupra lui Justh și cercând a-l discredita în tot chipul.

Considerând agitația puternică a lui Justh și ivirea de partide nouă, (partidul creștin-social, poporal-german etc.), cari intră în lupta electorală, să pare că guvernul nu va eși cu mare majoritate din alegeri.

Un bun cunoscător al chestiilor electorale face în un ziar din Budapesta un tablou statistic aproximativ despre rezultatul posibil al alegerilor.

Din 413 mandate — zice respectivul statistician electoral — 100-110 vor fi necondiționat independiste. Alte 50—60 de cercuri sunt, cum s-ar zice fiscale. În aceste să impun și să aleg de obicei miniștri și secretari de stat, cari n'au cercuri sigure, apoi cumnații, prietenii și protejații etc., cu un cuvânt de acei aspiranți la mandate, față de cari guvernul are obligamente. De prezent, cele mai multe din aceste mandate, vor fi ocupate de foștii deputați constituționali, cari s'au atașat la guvern și i-au dat ajutor și putere.

Partidul poporal poate conta la vre-o 30 mandate.

Partidul naționalist va avea reprezentate asemenea vre-o 30 de cercuri electorale. Atâta ne dă statisticianul. Noi credem însă, că împreună cu Sârbii liberali și cu Germanii din sudul Ungariei, cari vor scoate și ei câțiva deputați, numărul total al deputaților naționaliști va trece peste 40.

Dar să mergem mai departe.

Statisticianul nostru ne spune, că contele Andrassy are vre-o 20 de cercuri pentru sateliții săi, cari nu le poate cuceri nimenea.

Astfel mai rămân 150—160 de cercuri, în care să va da lupta grea între partidul muncii și independenții. În multe din aceste cercuri rezultatul va fi favorabil guvernului, în urma faptului, că cele două fracțiuni independiste vor pune amândouă candidați și alegătorii independenți își vor împărți forțele.

Această statistică e o ilustrare aproximativă a rezultatului alegerilor și nu să pare a fi în general neverosimilă. Dar tocmai faptul, că se pot calcula astfel rezultatele, ne arată cât

de defectuos și unilateral e sistemul electoral ezistent și cât de mult să impune o reformă prin sufragiul universal.

Pentru completarea tabloului însă trebuie să considerăm și rolul, ce-l joacă așa numitele „spese constituționale“, la alegeri. Zilele aceste contele Battyáni, prezidentul comitetului de candidare al partidului lui Justh, a adresat o scrisoare confidențială către mai mulți „soți de principiu“, în care le face cunoscut, că sunt multe cercuri, cari cer candidați, dar le trebuie de aceia, cari ar fi aplicați să aducă oarecari jertfe pentru *spesele constituționale*, în care caz acele cercuri ar fi ușor de cucerit. Adecă, stimați candidați, fiți buni și deschideți-vă pungile, dacă voiți a pune mâna pe mandate.

Și sunt destui cari își vără adânc mâna în pungă. Amintim aci un singur caz. În cercul electoral al *Brefcului* partidul kossuthist are de candidat pe Geréb János. Partidul muncii, după cum au anunțat ziarele din Budapesta, candidează pe baronul Born Erjyes. Pentru asigurarea reușitei acestuia, scria ziarele, sunt depuse 60 mii de coroane, iar numărul alegătorilor este mic, 139 de oameni.

De, ce să-i faci, dacă știrea e adevărată, baronul Boru și-a calculat în chipul acesta „spesele constituționale“, și vorba să fie, nimenea nu te poate impede a jertfi pe cale dreaptă constituțională!

Așa să câștigă în sistemul actual multe-multe mandate!

Kristoffy în Arad. Duminecă, după cum a fost anunțat, a sosit la Arad fostul ministru de interne Kristoffy, spre a agita pentru votul universal. El a fost primit cu mare însuflețire. Muncitorii l-au condus în triumf în oraș. Femeile aruncau flori din ferestri. S'au adunat la 8000 de oameni, cari i-au ascultat discursul. El a zis, că fostul parlament n'a putut crea nimic, ci numai a dărăma. El și-a ocupat înaltul post în convingerea, că dreptul de vot trebuie estins asupra celor mai largi pături ale populațiunii. Regele a fost cel dintâi care i-a ascultat sfatul. Cu această mărturisire e dator adevărului istoric. După aceasta Kristoffy a vorbit pentru sufragiul universal, egal și secret.

Scrisoarea deschisă adresată contelui Tisza și iscălită de mai multe persoane din clasa inteligentă, despre care am făcut amintire în n-ru de eri, a fost trimisă contelui Tisza ca protestare contra declarațiunilor lui rostite în ultima adunare poporală. Dânsul în acel discurs a spus, că inteligența a convocat adunarea poporală, spre a demonstra contra introducerii votului universal, egal, secret și pe comune.

Scrisoarea deschisă termină astfel: »Numai pe ruinele sistemului agrarian se va putea construi noul stat maghiar și scopul acesta se poate realiza numai prin introducerea votului universal, egal, secret și pe comune«.

„**Nemzeti Tarsaskör**“ înființat de către contele Tisza, a ținut Sâmbătă o ședință, cu care ocazie s'a transformat într'un partid politic.

Miniștrii noi. În curând vor fi numiți doi miniștri noi, întregindu-se astfel cabinetul lui Khuen. Ministru a latere va fi

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din viața unui voluntar.

(Urmare.)

Câteva luni după aceea, tusei pofit să îmbrac haina militărească.

Trebuind să mă supun ordinului, de voie de nevoie, în ziua fixată m-am dus la casarmă, unde am întregat pe însuși colonelul. Căci aveam norocul să cunosc bine pe colonel; fusese doar de atâtea-ori eu dânsul la vânătoare! Se spune că la vânătoare se cunosc mai bine oamenii și se leagă mai strâns prietenii și de aceea eram sigur să găsesc în colonelul meu, dacă nu chiar un prieten, cel puțin un protector.

Și ce mare lucru e să fi bine cu șeful! Consecințele acestor bune relațiuni le-am simțit pe dată.

Nu era, se vede, însă ușoară treabă să găsești un colonel cât e de mare, într-o casarmă și mai mare încă!

A trebuit să rădăcesc nu mai țin minte prin câte coridoare, să ocolesc la dreapta, apoi la stânga și iar la dreapta, până când în sfârșit am dat de o ușe, pe care era scris: »Șeful comandamentului«.

»Aici e domnul Colonel!«, mi-a șoptit soldatul care mă întovărășea, cu un aer plin de smerenie.

»Colonelul!«

Nu știu dacă Dante și Virgil în voiajul lor de plăcere, au stat așa de sasti-

șiți înaintea porții infernului, pe care erau scrise cu litere de foc faimoasele cuvinte: »Lăsați orice speranță, voi cari intrați aici«, cum am rămas eu înaintea ușei d-nului colonel.

N-aveam curajul s-o deschid, pentru că simțeam, că pasul pe care-l fac acuma mă rupe cu trecutul și mă leagă cu casarmă pentru o vecinicie, adecă un an întreg.

»Da bate, domnule, în ușe«, îmi zise de la o vreme călăuza, care pierduse, se vede, răbdarea.

Bătui atunci încet în ușă și, după ce am auzit un *întră*, care mi-a părut cam aspru, am deschis ușa.

Colonelul era la biroul său foarte ocupat, căci cetea tocmai »Universul«.

Când m-a zărit însă s-a discretit îndată.

»Bine ai venit, iubite! Ce vânt bun te aduce pe la noi«, îmi zise colonelul întinzându-mi pretinește mâna și pofindu-mă să stau jos.

»Vin poate sitarii?«

Am strâns cu grabă mâna întinsă și m-am așezat pe un scaun comod, după care apoi, în loc să-i vorbesc de sitari, i-am povestit, că am venit să îmbrac haina militărească, pentru că de astăzi înainte sunt soldat.

»Soldat! Și vii la mine să-ți dau eu hainele? Pofim, am ajuns acuma și croitor!«, exclamă plin de o legitimă indignare colonelul meu sărind de pe scaun.

Odată cu el am sărit și eu.

»Du-te, domnule, la magazinul de echipament și nu deranja un colonel de la ocupațiile sale«, adause el lovind cu pumnul în masă, de i-a căzut ziarul pe jos.

În fața unei schimbări așa de neașteptate de dispozițiuni, mi-am pierdut cumpătul și abia dacă am fost în stare să bolborosesc o scuză. Nu știam pe care ușă s-o șterg mai iute, iar la plecare n-am avut curajul să strâng măcar mâna colonelului; e drept însă că nici colonelul nu mi-o întinseese...

În urma mea însă l-am auzit ocarând pe soldatul, care lasă să intre în biurou la el pe toți firizonii!

Mare lucru e în adevăr să fi bine cu colonelul!

M-am întors așadar iute pe drumul pe care am venit, am străbătut din nou în lungul lor toate coridoarele. am ocolit iarăși la dreapta și la stânga, până când am nimerit în sfârșit la »magazinul de echipament«.

Intrat aici, după câteva explicații cu ofițerii și mai ales cu croitorul, am fost cât ai bate în palme, schimbat de sus până jos.

Eram acuma soldat în toată puterea cuvântului.

Și nu-mi sta tocmai rău în uniformă cea de călărași. Tunica în care eram ținut ca într-un corset, cu firele roșii ca para focului, cu bumbii ce-i aurii, îmi dădea un aer chiar impozant. Nu mai vorbesc de sabie, de sabie, care cum am încins-o par-că m-am simțit crescut în puteri, de eram în

stare să taiu zece Turci din o singură învârtitură. Numai botforii erau cam mari și miroseau din cale afară de tare.

Când am eșit schimbat așa, dela magazia de echipament, nici eu singur nu m-ași fi cunoscut.

Nu mai aveam acuma decât un singur gând: să ajung mai repede acasă, să mă vadă ai mei și să-mi îndrept oareșicari mici eсурuri din ținuta cea nouă.

Mi-am pus repede gândul în execuție, căci de felul meu sunt om hotărât; dar vai! n-am apucat bine să pun piciorul în stradă, că deodată chiar la urechea mea a răsunat un răcnet îngrozitor, care mi-a înghețat tot sângele în vine:

»Soldat! Soldat! Indrăznești să treci pe lângă căpitan fără să saluți! Cum te chiamă?«

De data asta o pățisem de-al binelea, căci în graba mea de a eși mai repede pe poarta căzărni, uitasem că acuma sunt soldat ca toți soldații și prin urmare dator să-mi salut șefii.

»Cum te chiamă?« strigă a doua oară căpitanul și mai furios încă.

Mi-a trecut atunci o clipă prin gând s-o iau la sănătoasa, dar mărturisesc că mi-a lipsit curajul și m-am întors înapoi.

Smirna acum înaintea superiorului, cu mâna la bonetă, am încercat să-i explic uitarea mea de neexplicat. Ce am îngăimat atunci nu mai țin desigur minte, știu însă atâta că am reușit să potolesc la urmă de tot marea supărare a căpitanului, care a avut chiar bunăvoiața să mă

numit baronul Iosika Samu, iar ministru croat Rakodezay Sándor.

Tisza contra lui Iusth. La adunarea de constituire a partidului muncii, ținută alaltăieri în Dobrișin, Tisza a criticat cu o deosebită vehemență partidul lui Iusth, zicând că programul acestui partid e menit să aducă țara la marginea prăpăstiei. Vorbind de reforma electorală repetă cele susținute în trecut și impută lui Iusth, că s-a aliat cu cei mai încarnați dușmani ai statului ungar, chiar și cu Viena, pentru a face o reformă electorală antinațională.

Campania electorală.

Candidații din Bihor.

Lista candidaților partidului muncii din cele 9 cercuri electorale ale Bihorului este următoarea: în cercul Barand, Friedländer; în c. Székelyhid, Beck Gyula; în c. Beiuşului, Rednic Gábor; în c. Berettyó-újfalu, Dr. Ercsey Péter; în c. Ugra, Dr. Schwartz István; în c. Tinca, Telegdy József; în c. Aleşd, Dr. Sarkady Lajos; în c. Ceica, Mangra Vazul; în c. Marghittei, Dr. Márkus László.

Lista aceasta a fost dusă la Buda-pesta de comitele suprem al Bihorului și aprobată de prim-ministrul Khuen. Lui Tisza însă nu-i place lista în întregime. Și cu deosebire nu-i convin doi din candidați, periclunații Friedländer și Dr. Schwartz, cari astfel vor fi siliți a-și ceda locul altor favoriți. De aceea e mare supărarea în Israelul Bihorului. Candidatul Mangra Vazul varsă lacrimi calde pentru nefericiții săi colegi, dar se bucură de altfel că stă sub aripile ocrotitoare ale lui Tisza.

Discursul de program al lui Zichy.

Ministrul de culte Ioan Zichy și-a ținut Duminică discursul de program în Székesfehérvár. În chestia votului univertsal nu s-a băgat în amănunte. Și-a exprimat numai dorința, ca această reformă să se introducă cât mai curând.

Candidații guvernamentali.

Guvernul abia în luna aceasta va fi gata cu candidările. Din o parte bine informată se asigură, că lista oficială a candidaților guvernamentali se va publica în 27 I. c.

Candidații Sașilor în Țara Bârsei.

Comitetul cercual săsesc din țara Bârsei a hotărât să propună conferinței

cercurilor electorale săsești, care s-a intrunit ieri în Sibiu, pe următorii candidați sași în trei din cele patru cercuri ale Brașovului.

În cercul I. al orașului Brașov pe fostul dep. Traugott Kopony, pentru cercul de sus pe fostul deputat Dr. Schmidt, iar pentru cercul Hărmanului pe fostul deputat Wilhelm Copony. Candidatura fostului viceșpan, Dr. Fr. Jeckel, în acest cerc a fost unanim respinsă. În cercul II al orașului Brașov nu s-a candidat nimeni. Acest cerc, precum se vede, e rezervat fostului secretar de stat Sztérényi.

Despre rezultatele conferinței din Sibiu n-avem până acum știri.

Sârbi radicali.

Sârbi radicali, aliați cu justiții, în întrunirea ținută la Becicherecul-mare, au fixat următoarele candidări: în cercul Uz-din, Dr. Musiczky; în Obecse, Dr. Ioan Manoilovici; Canija, Dr. Vladislau Manoilovici; Biserica-albă, Stefan Mihalditi; Titel, Dr. Const. Hadji și Culpin, Dr. Lazar Baici.

O să vedem, ce sprijin vor da justiții în aceste cercuri Sârbilor radicali?

Democratismul Românilor de peste munți.

Cu acest titlu „Viitorul“ din București în numărul său de ieri, reflectează în un prim-articol ziarului maghiar „Világ“, care afirmase de curând, că conferința română din Sibiu n'a fost condusă de idei democratice.

Viitorul arată cu rezoluțiile conferinței netemeinicia acestei învinuiri, apoi continuă:

La conferința dela Sibiu, ca și la cele mai puțin importante adunări populare ale Românilor, s'a cerut aplicarea legilor și a libertăților constituționale. S'au cerut garanții pentru respectarea parlamentarismului, accentuându-se că „fără de aceste două principii mari și frumoase nu există sistem de guvernământ modern“. Parlamentul trebuie să fie expresia fidelă a suveranității popoarelor, cari alcătuiesc statul ungar. Români au accentuat, că această suveranitate o va exprima numai un parlament ales pe baza votului obștesc.

N'au deci nici o dreptate zările maghiare, cari atribuiesc Românilor vederi antidemocratice. Ba ce e mai mult, chiar orgoliul național n'a putut să abată pe Români dela vederile lor curat demo-

cratice. La conferința dela Sibiu vedem fixându-se pentru cercul Uz-din candidatura luptătorului sârb Mihail Polyt.

Să nu se uite, că menirea conferinței a fost de a se lua hotărâri numai în ce privește atitudinea Românilor, oare cum desorientați în urma declarațiilor lui Khuen Hedervary, Tisza și Hieronymi, — același Hieronymi, care la anul 1894 a interzis adunările politice ale popoarelor nemaghiare.

Români sunt convinși, că numai odată cu triumful definitiv al ideilor democratice, ei vor putea să ia parte la viața de stat, ocupând locul pe care-l merită în raport cu numărul lor, în raport cu jertfele, pe cari ei le fac pentru susținerea acestui stat. De aceea i-am și văzut pe Români din Ungaria luptând în primele rânduri ale democrațiilor.

Dar aruncând o privire asupra listei candidaților români pentru viitoarele alegeri, ori și cine se va convinge cât de neîntemeiată este imputarea, ce li se aduce Românilor. În Ardeal nu există o plutocrație românească. Nobilimea, pe care Români au avut-o în alte vremuri, s'a maghiarizat.

Conducătorii de acum sunt toți bărbați ridicăți din mijlocul poporului, oameni cari cunosc nevoile și aspirațiile acestui popor. Alegătorii români o știu aceasta. Și numai astfel ne putem explica, de ce la alegerile trecute, cu tot terorismul guvernului, acești alegători au voit să trimeată și au și trimis în parlament cincisprezece deputați români.

A fost apropierea sufletească dintre alegătorul țaran și alesul domn. A fost admirabilul simț de solidaritate națională, manifestată dela cel mai modest lucrător al pământului până la directorul celui mai puternic institut financiar. Această solidaritate nu s'ar fi putut stabili între țărâni și clasa conducătoare în cazul când aceasta din urmă ar avea veleități de ciocoism. Atâta ar mai trebui ca să vedem poporul românesc de peste munți despărțit în două tabere, dintre cari una — clasa cărturarilor — văzându-se boicotată, în mod fatal ar fi cotropită de valurile streine.

Români de peste munți au pornit lupta tocmai conduși de principiile democratice și ei sunt cei mai sinceri aderenți ai acestor principii.

Nu mai astfel nădăduesc a ajunge mult așteptata zi de sărbătoare cântată de bardul lor național.

ierțe, numai cu o singură condiție, ca să-i făgăduiesc că pe viitor îmi voi îndeplini datoriile de soldat.

I-am făgăduit firește în toată convingerea mea, că de acum înainte nu voi mai avea nici un moment de distracție nepermis de regulamentele militare și nu-mai așa am scăpat teafăr și din acest bucluc.

În drumul meu spre casă am salutat însă toată lumea care am întâlnit-o. Un maior zărit de cine știe de unde a făcut să-mi sară inima diu loc de emoție, că dau ochii chiar cu generalul, iar pe un căpitan l-am luat drept colonelul meu; așa de mari îmi păreau acum toate dungile aurii dela chipiuri.

Am întâlnit încă o mulțime de locotenenți și de sublocotenenți, sergenți și caporali, parcă anume mi-i punea cineva în cale, și l-am salutat pe toți de frică să nu mai pășesc ceva.

Nu sunt sigur dacă în buimăceala mea n-am salutat până și comisarii de poliție.

Ajuns în sfârșit acasă fără alte neajunsuri, nimene nu m-a cunoscut, așa eram de schimbat. Nici chiar Milordache, cănele de vânat cu nasul lui cel fin, nu și-a mirosit stăpânul; e drept că acum stăpânul său răspânda dela o poștă un miros ne-suferit de iuft.

Iar când apoi am fost descoperit sub noua deghizare, mi s-au făcut ovații ca unui adevărat erou. Dacă ași fi luat Plevna și puteam fi mai sărbătorit!

După ce am povestit la toți și pe rând pătaniile primei mele vizite la cazarmă, fără să uit desigur nici cele două întâmplări cam displăcute, după ce am răspuns la o sumă de întrebări, ce m'le-a făcut tata cam îngrijit de noua mea situație, am dat raita prin odăi, ca să mă admir la oglinzi.

Iar după mine s-au luat toți frații, toate surorile, Milordachi și motanul.

Așa alaiu cine a mai avut vreodată?

Se uitau cu toții la mine și mai nu le venea să creadă că sub uniformă cea mândră sunt chiar eu în carne și oase.

Am stat cât am stat la oglinzi, admirându-mă pe mine, admirat de alții, până când deodată mi s-a împrăștiat de dinaintea ochilor fumul izbânzii și din înălțimile, în care pluteam, m-am scoborât iarăși pe pământ.

Atunci am început să mă gândesc mai serios la noua viață pe care o încep de astăzi, și mi-am dat mai bine samă de greutatea ei.

O fi desigur frumoasă uniformă ce îmbrăcasem, îmi plăcea poate zingănitul pintenilor și tărâțul săbiei, dar uniformă, sabie, pinteți îmi impuneau o sumedenie de îndatoriri.

Le voi putea face oare pe toate? Eram de felul meu o natură cam curioasă, mă țâfneam ușor și voiam să am întotdeauna cuvântul cel de pe urmă. La cazarmă cuvântul cel de pe urmă îl are gradul superior și bietul soldat, fiindcă nu are nici un grad, nu are cuvânt de loc.

Soldatul trebuie să asculte. El nu are decât urechi, el nu are gură; urechi care de multe ori servesc și la alte întrebări, decât acelea pentru care le-a făcut bunul Dumnezeu.

Eram o fire nervoasă. Mă iritam ușor și pentru toate nimicurile.

La cazarmă nervi nu poate să aibă decât colonelul și încă și acestuia îi trec ca prin farmec, când e în fața d-lui general. Numai generalul poate fi nervos când îi place, și de aceea se vede că generalii sunt nervoși întotdeauna.

Nu prea știam chiar dela început toate câte mă așteptau la cazarmă, dar câte știam erau în de-ajuns ca să-mi strice cheful.

Intrasem însă în horă și de voie de nevoie trebuia să joc până la sfârșit.

Am făcut, slavă Domnului, de toate un an de zile încheiat.

La 6 dimineața eram la cazarmă, măcar că ofițerii nu obișnuiau să vie decât mult mai târziu. Într-o singură dimineață am încercat să fac ca dânsii, dar lucru a- napoda, atunci tocmai s'a întâmplat să vie ofițerii mai de vreme.

Ce am pățit din această cauză, nu v-o mai spun. Care recrui n-a fost măcar odată consemnat la cazarmă?

De atunci însă s-ar fi putut regula ceasornicul orașului după sosirea mea la serviciu.

Venit între cei dintâi, îmi îngrijeam singur calul, mă mai învățeam prin lun-

Cronica externă.

Grava situație din Albania. >Yeni Gazetta« publică declarațiunile ministrului de interne al Turciei în privința caracterului mișcării albaneze. Pe baza informațiilor mai exacte ministrul dezmințe că evenimentele din Priștina ar fi atribuite influențelor austro-ungare. După declarațiunile ministrului de războiu trupele s-au concentrat lângă mormântul fostului Sultan Murad în partea de nord-vest a orașului Priștina. Răsvrații sunt adunați la o depărtare de două ceasuri.

După știrile private sosite din Kosovo cu data de 9 Aprilie, răsvrații au pierdut 80 de oameni. Ziarele declară, că guvernul e hotărât să trimită în Albania un întreg corp de armată, dacă va fi trebuincios.

Măsuri contra Evreilor. Din Petersburg se anunță, că legile privitoare la Evrei vor fi executate cu o asprime particulară în sud-vestul Rusiei. Mai multe sute de familii evreești din Kiev, cari nu au autorizațiune de a locui acolo, au primit ordinul de a părăsi orașul.

Incorporarea Finlandei. — Generalul Seyn, guvernatorul general al Finlandei, a primit ordin să pregătească toate proiectele de legi referitoare la Finlanda și să le înainteze Dumei. Din această dispozițiune rezultă, că Rusia într-adevăr voeste să desființeze parlamentul finlandez și să încorporeze Finlanda la Rusia.

Ședința Societății geografice române.

București, 29 Martie v.

Societatea geografică română a ținut Sâmbătă seara prima ședință a adunării sale generale anuale sub prezidenția A. S. Regale Principele Ferdinand și în prezența unui public ales.

D-l Saba Ștefănescu, secretarul general a dat cetire dărei de seamă anuală. A exprimat recunoștință M. S. Regelui pentru interesul ce-l poartă societății și a amintit vizitele moștenitorilor Germaniei și Austro-Ungariei, spunând că aceste vizite au întărit legăturile de prietenie cu împărățiile pomenite. D-l Saba Ștefănescu a vorbit apoi despre situația atmosferică în raport cu înălțimea. A trecut la descoperirea Polului Nord și la lupta între Cook și Peary, rămânând dovedit că acesta din urmă e descoperitorul polului Nord. Cu acest prilej d-l Ștefănescu a pomenit și de alte încercări pentru descoperirea Polului Nord.

O altă descoperire importantă în anul expirat a fost a locotenentului Shackleton, care prin îndrăzneala lui a făcut descoperiri din cele mai de seamă la polul Sud. Dezastrul dela Messina a îndemnat să se facă noi studii biologice, studii, cari au dat rezultate importante. O lucrare importantă, care se va face în cursul anului, este aceea a canalului de Panama, care va lega Oceanul Pacific cu cel Atlantic. Va fi

gile coridoare ale căzărmi, mai eșiam prin curte, mai așteptam într-un colt așteptându-mi șefii, ca să începem exercițiile militare.

Exercițiile cu sabia mergeau cum mergeau, dar cu călăria mergea greu tot. Nu știu de ce calul nu mi-a inspirat niciodată o prea mare încredere. Și din păcate la regimentul meu călăria, se vede, era principala preocupare, căci trebuia să încalec în fiecare zi două oare bătute pe ceasornic.

O ce n-aș fi făcut să scap de călărie!...

Așa-i dat omului să nu potă fi niciodată mulțumit! Cei dela marină, se zice, că legănați prea mult de valurile mării, visează după o marină călărească, eu m-aș fi socotit ca cel mai fericit să găsesc un regiment de călărași pedestri!

Câte trânteli n-am mâncat. Doamne sfinte, din cauza calului, de câte ori nu m-am sculat de jos plin de colb și plin de vânătae, culegându-mi boneta de cine știe unde.

Mai ales, când venea momentul să sar bariera, îmi sărea și inima din loc. Mă mai apucam nu-i vorbă din când în când pe furii de coama calului, dar mă temeiam întotdeauna să nu mă vadă căpitanul și să nu mă rădă camarazii.

(Va urma)

cea mai uriașă lucrare și va costa 500 milioane dolari sau 2 miliarde și jumătate.

D-l Saba Ștefănescu a pomenit apoi de ultimele fapte geografice politice și în sfârșit a terminat vorbind despre lucrările economice făcute în România, cum a fost inaugurarea portului și silozurilor din Constanța.

S-a dat apoi cuvântul d-lui general Janjescu, care a vorbit despre ortografia geografică. D-sa a insistat mai ales asupra faptului, dacă numele de localități trebuie să fie articulate sau nu articulate, pledând pentru articulație.

D. St. Mehedinți, profesor universitar, a vorbit despre cercetările etnografice asupra Românilor, făcând o introducere mai lungă despre diferitele faze, prin care a trecut geografia. Dintre toate problemele, care se leagă de studiul geografiei, cel mai important pentru Români este studiul etnografiei. Problema etnografiei are multă însemnătate, căci prin ea se caracterizează o populație din punctul de vedere fizic; se caracterizează viața unui popor după înfrățirea socială și în sfârșit etnograficul se apropie de un ce specific fiecărei naționalități. Pentru cunoașterea poporului român a venit vremea să se facă cercetări și pentru ce nu este artistic; căci muzeul etnografic de la Șosea nu e suficient. Cel dintâiu cuvânt în această direcție ar trebui să-l aibă societatea geografică. Ar trebui să se adune cât mai mult material geografic din toate părțile locuite de Români, pentru ca astfel să cunoaștem mai bine istoria neamului nostru.

Sedinta s'a ridicat la orele 11 noaptea

ȘTIRI.

— 30 Martie v.

Sedinta festivă a societăților de lectură a studenților noștri de la gimnaziul sup. și școlaele comerciale sup. se va ține Duminică viitoare în sala festivă a gimnaziului.

Doamnele române contra canonicului Baud. Mitropolitul primat al României a primit Duminică în sala de recepție a mitropoliei o delegație a doamnelor din elita bucureșteană, cari au semnat cunoscutul protest contra canonicului Baud. Delegația era compusă din 30 doamne. D-na Alexandrina Gr. Cantacuzino a luat cea dintâi cuvântul, rugând pe I. P. S. să ia măsură contra propagandei catolice, ce se face în România și asigurând biserica de votamentul doamnelor române. D-na Măldărescu din partea doamnelor din Oltenia, înfățișând purtarea canonicului Baud ca asigurată pe I. P. S. Sa de nestrămutată credință, pe care doamnele române o păstrează bisericii creștine ortodoxe. D-na Alexandrina Cantacuzino luând din nou cuvântul a cerut în numele tuturor doamnelor române expluzarea canonicului Baud. După terminarea cuvântărilor I. P. S. Sa Mitropolitul s-a întreținut cu d-nele prezențe. Au luat parte la această recepție și arhierii Teodosie Ploesteanul, Meletie Gălbănteanul și Sofronie Craioveanul.

Din dieceza Gheriel. Administrator al diecelei protopopesc în tractul Becelantului, a fost numit Ioan Bulbuc, preot în Mitropolia-română.

Casina română din Orăștie în adunarea generală ordinară ținută în 3 Aprilie a. c. și-a ales biroul și comitetul pe un nou period nou. Au fost aleși: președinte Dr. Romulus Dobó, medic, v. președinte Ioan Mota preot, cassar Nicolae Tănase, funcționar de bancă, secretar Emil Lupea, funcționar de bancă, membrii ordinari în comitet: Dr. Aurel Viad, deputat dietal și avocat, Ioan I. Vulcu, mare comerciant, Ioan Lăzăroiu, comerciant, Petru Beleiu, cassar de bancă, suplenți: Dr. Romulus Boca, avocat, Simion Vlad, comptabil.

O simfonie românească. Revista »Fânghia« aduce știrea, că »d-l Paul Ciuntu«, fost director al conservatorului de muzică, a terminat o simfonie în formă clasică, cuprinzând 4 părți. Lucrarea d-lui Ciuntu ocupă de sigur un loc de frunte în istoria muzicii noastre. Deoarece anunțăm publicul, că simfonia se va executa în curând, cu prilejul unui concert, pe care d-nii Ciuntu și Castaldi îl vor da în Palatul Ateneului.

Interzicerea parastasului pentru țărani uciși în timpul răscoalelor. Societatea muncitorilor din București »Lumina« rușine pe Mitropolitul primat să dispună oprirea în toate bisericile din țară a țăranilor morți în timpul răscoalelor și să permită un parastas în acest sens pentru răstărați, Duminică, în biserica Sf. Gheorghe din București. Mitropolitul a găsit că

se poate de pioasă această serbare, însă n-a admis-o din motivul de ordine publică. Totodată a dat ordin preoțimii de a nu oficia serviciile religioase cerute de societatea »Lumina« și în special preotului bisericii Sf. Gheorghe-Nou. Neputându-se obține nici permisiunea din partea guvernului pentru meetingul proiectat în vederea acestui parastas comitetul »Lumina« a decis amânarea acestui parastas până când împrejurările vor permite această serbare fără a tulbura ordinea publică.

Trupa excelentă a d-lui Bauer va da încă câteva reprezentațiuni, plecând apoi din Brașov spre Mediaș Atragem deci atențiunea publicului asupra ultimelor reprezentațiuni. Mâine seară se va da celebra dramă în 3 acte »Der Meister« de Hermann Bahr. În pregătire sunt piesele »Ein Ehrenwort« și »Hinter dem Vorhang«.

»Viorele«. Din Librăria Socet et Comp, București, a eșit de sub tipar volumul de schițe și nuvele »Viorele« de Viora din Bihor etc. Prețul 2 cor. Venitul se va întrebuința pentru crearea unui fond național: »Deșteptarea Bihorului«.

Adunarea »Soc. Carpați«. Duminică a avut loc la sediul »Ligei Culturale« din București ședința »societății Carpați«. S-a discutat relativ la finanțele societății și d-l Bărsan Anastase casierul a arătat mersul financiar al societății Carpați. D-l Baboianu a făcut apoi o dare de seamă asupra progresului, pe care l-a făcut societatea dela înființarea ei. S-a procedat apoi la alegerea de noi membri. Au fost admiși ca membrii d-nii Alexandru Tisescu și N. Tamasiu redactori la »Universul« și Ștefănescu Nira, iar membrii în comitet d-nii Tetzu, Grigore Alexandrescu, Popa Liseanu, Anastase Bârseanu, Ioan Scurtu, Lupan, Țăranu, Babeș, Mircea, Vasile Rusu și Bedițeanu.

S-a hotărât în urmă ca la 3 Mai a. c., societatea să dea o serbare la Sinaia, alegându-se un comitet de aranjare compus din d-nii Tetzu și Baboianu.

Aeroplanul aviatorului Vlaicu va fi gata, după cum cetim în ziarele din România, prin luna Maiu. Acest aeroplan dirijabil va avea încătușa forma unei păsări gigantice. El va sămăna cu aeroplanul lui Blériot numai intr-atâta că va avea 2 aripi nemiscătoare, încolo însă se va deosebi cu totul de a ele. E lucrat din aluminium și lemn de frasin, astfel că greutatea sa cu motorul la un loc va fi numai de 170 kg. Lungimea spinării cu dirijatorul împreună va fi de 12 m., lungimea aripelor va fi de 10 m., pe când aeroplanul lui Blériot deși e mai mic are o greutate de 250 kg. Motorul e comandat din Paris. Lucrările din arsenal le conduce însuși d-l Vlaicu. Se speră că reușita aviatorului român va fi splendidă.

Greva studenților în medicină din Iasi continuă. Majoritatea greviștilor este de părere a nu relua cursurile de cât numai când li s'ar vor satisface toate cererile. Intervenția decanului facultății de medicină pentru reluarea cursurilor a rămas zadarnică. În caz când studenții vor mai continua greva, senatul universitar e decis a declara închiderea facultății.

Defense de sembrasser sau pe românește — »sărutul e oprit« — această inscripție se va afișa în curând pe platformele tuturor vagoanelor de sub administrația căilor ferate ale statului francez. Ba ce e mai mult, e vorba să se oprească sărutatul chiar și pe persoane și în salele de așteptare ale garilor. Și toate aceste la cererea insistentă a direcțiunilor de mișcare ale căilor ferate franceze. Să fie oare motive de ordin moral, cari impun interzicerea sărutatului? — se va întreba fiecare cetitor. Nu, Doamne ferește! Motivul acestei opreliște e cu mult mai prozaic. Direcțiunile de mișcare cer oprirea sărutatului pe cuvânt, — că multe sărutări între călători și rudeniile și amicii lor pricinuesc întârzierea trenurilor... Se vede, că prea mult se pupă călătorii de pe tenurile franceze!

Un muzeu cinematografic. Un milionar din Copenhaga a pus o sumă însemnată la dispoziția consiliului municipal în scop de a se înființa un muzeu cinematografic pentru eternizarea vieții bărbaților distinși ai Norvegiei, a marilor opere de artă etc. Până acum s'a strâns o colecție de filme, între care este și sosirea lui Cook la Copenhaga.

Apollo-Bioscop. Mercuri în 13 și Joi în 14 Aprilie n. Graba cu zăboveșă (humor). Cum observă damele (humor). Meta-morfoza (studie). După baul marinariilor (dramă). Peru (vedere). Vaionbrozo (vedere). Comicul aristocrat al palatului (dramă). Gazul aerian rozand (humor)

Regret din suflet (dramă). — Vineri și Sâmbătă program nou. La fiecare reprezentație muzica militară.

NOU ABONAMENT LA GAZETA TRANSILVANIEI.

Cu 1 Aprilie st. v. 1910

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii ziarului nostru, cu atât mai vârtos, că din pricina mulțimei restanțelor suferă foarte mult expediția regulată a ziarului. Rugăm din nou cu insistență ca să se reguleze abonamentul restant, almintreia va fi oprită trimiterea ziarului.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA

larăși școala din Pânticeu.

Dela părintele Aug. David din Pânticeu am primit zilele trecute o întâmpinare mai lungă privitoare la cele publicate de noi în cestiunea școlaei din Pânticeu, din care lăsăm să urmeze părțile mai esențiale:

Pânticeu, Martie v. 1910.

De un timp încoace cestiunea școlaei din Pânticeu a devenit obiect de discuție și corespondenții Gazetei cu fel și fel de argumente se nuzesc a-și exprima durerea pentru pierderea acelei școlae în o comună așa frumoasă, precum într-adevăr și este Pânticeu.

Lucrul acesta în sfârșit nu ar fi rău dacă ar fi pornit numai din bunăvoință, ar servi mult cauzei. Dar »prietenul școlaei« nu lasă neatinsă nici persoanele conducătoare, precum cea a preotului și a protopopului, și le ia sub critică.

Pentru salvarea școlaei din Pânticeu nu critică trebuie acum după vremea trecută, ci inimi darnice, nu vorbe ci fapte, și dacă le vom vedea acestea, atunci vom fi siguri, că școala va fi mântuită.

Și trebuie să fie în curat ori și cine — vorbesc în singular — că eu ca preot tânăr în timp de 3 ani am ținut în interesul școlaei mai multe adunări cu poporenii, unde am pertractat chestia din toate punctele de vedere, și am adus înainte și consecuențele proveniente din sistarea școlaei, așa încât poporul a fost convins pe deplin despre urmări... Cu ori și ce ocaziune când s-a adus pe tapet chestia școlaei, am explicat cu cea mai mare bunăvoință foloasele, dar totodată și spesele și greutatea enorme, ce ar proveni din susținerea școlaei. Căci aceasta înseamnă a lumina poporul, și nu a-l seduce.

Dar, dacă acel popor nu poate suporta nici la un caz, el singur fără ajutor din afară, greutatea unei școlae după cerințele de acum și nu este asigurat de nicăiri, atunci cum poate reclama cineva — necunoscând împrejurările — că școala respectivă să se susțină? Cine asigură pe acei poporenii cu ceva? Nime! Și așadar cum ar pofti să edifice o școală din nou și apoi să nu fie în stare a ține-o dascăl în ea? Că înzadar se aduc în comparație cu Ungurii calvini și jidanii din comună. Nici aceia n-au făcut de când e lumea nici un bine. Tot ce au acum, ori le au erezit, ori le-au făcut alții. Ei sunt, ce e drept, în minoritate după număr, dar sunt în avans față de Români, pentru că au între ei vreo 5 proprietari mari, cari singuri materialicește fac de 3 ori cât Români, și așadar pot jertfi mai mult decât Români și totuși statul a făcut pentru ei o școală ca un palat, cu 2 puteri didactice și acum sistemisează și al 3-lea post, fără a-i trece prin minte să ne ajute și pe noi, pentrucă interesul statului în Pânticeu este, ca să întărească școala de stat, nu însă pe cea confesională. Doară asta li-este politica!

Preținul școlaei să vină numai pe o zi în Pânticeu, atunci nu va mai fi optimist. Cu toate acestea mă învinuiește, că sunt condus de interese proprii personale, și în loc de a mă interesa de salvarea școlaei, edifice casă parohială modernă, din care cauză și atrage atențiunea Escel. Sale asupra activității mele — pentrucă conducătorul firesc primo loco e preotul, —

cu scopul ca să mă trezească din somn să dau pentru școală, ce aș da pentru casa parohială. Ori cum voi fi trezit, dar suma cea frumoasă de 1000 adevă una mie cor., ce am oferit, și dat deja — și încă voi mai da — exclusiv numai pentru edificarea caselor parohiale, nu o pot da nici pentru o școală, căci acolo unde se învață datinile strămoșești și istoria neamului după calapod unguresc, nimănu nu-i vine a da un filer măcar.

Apoi și de altcum cred, că atunci, când dau eu o sumă atât de mare — despre care nici n-am voit să știe nimeni în veci, — pentru edificarea caselor parohiale, cari de prezent sunt numai o aglomerație de lut fără nici o formă, scunde, reci, nepadimentate, așa încât nici nu se mai pot numi case, nu-mi urmăresc eu interesul meu propriu, ci binele bisericii. Din care cauză nici nu pot presupune să flu împiedecat de superioritatea bisericească în pornirea aceasta bună, căci se poate întâmpla, că precum nu este acum școală, așa să nu fie cu timpul nici casă parohială și atunci în loc să tocmești, strici...

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 12 Aprilie. Comitetul executiv al partidului național român a ținut alaltăeri o ședință, în care i-a ocupat elaborarea manifestului electoral și cu stabilirea candidaturilor. Manifestul cât și lista definitivă se vor publica în curând. »Pester Lloyd« e informat, că în cercurile comitetului executiv nu se leagă nici o speranță de pourpareurile cu guvernul.

Budapesta, 12 Aprilie. — După știri din Viena se va ține aici în 20 Aprilie, un consiliu comun de miniștri, care se va ocupa cu stabilirea bugetului comun. Pe lângă miniștri comuni vor lua parte încă miniștri Bienerth și Bilinsky.

București, 12 Aprilie. În consiliul de miniștri ținut ieri s-a hotărât ca sesiunea corpurilor legiuitoare să fie prelungită până Mercuri 7 Aprilie inclusiv. Guvernul e hotărât să renunțe de a trece prin parlament reforma sanitară.

Constantinopole, 12 Aprilie. Răsculații înaintează spre sud, amenințând ariergarda trupelor turcești. Comunicația telegrafică între Uesküb și Pristina a fost restabilită. Astăzi pleacă spre Salonic 4 crucișătoare și 8 torpiloare. Aceasta se pune în legătură cu răscoala din Albania. Tot astfel și plecarea precipitată a regelui Petru al Serbiei.

Berlin, 12 Aprilie. Social-democrații au ținut Duminică în întreaga Prusie întruniri spre a manifesta în favoarea sufragiului universal. Aceste manifestațiuni impozante au decurs în deplină ordine. La Friedrichsheim se întruniseră 50.000 de social-democrați, la Humboldtstein 80.000, în parcul dela Treptow 100.000 așa că numai în Berlin au manifestat aproape 230.000 social-democrați.

La toate întrunirile s-a votat o moțiune, prin care social-democrații condamnă proiectul guvernului relativ la reforma electorală. Întrunirile ce s-au ținut la Magdeburg, Bochum, Danzig, Essen, Stettin, Düsseldorf au decurs de asemenea în liniște. Numai la Breslau s-a întâmplat o ciocnire cu poliția.

Saint-Chamod, 12 Aprilie. Pe când președintele consiliului d-l Briand, care presida un banchet de o mie de tacămuri, ținea o cuvântare, o violentă manifestație a revoluționarilor a avut loc în apropierea salei banchetului; câteva geamuri au fost sparte; manifestanții au fost alungați de jandarmi.

POSTA REDACȚIEI.

Vioara din Bihor. Rugăm să trimiteți tipografei noastre 50 esemplare din »Viorele« spre desfacere. Deasemenea un exemplar și pentru redacție.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Succesorii.

Redactor respons: Ioan Spudercu.

„ECONOMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni.
 Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Veselényi-
 Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș
 Panticeu, expoziția în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social în 4000 acțiuni
 K. 400.000
 „ Fonduri de rezervă „ 250.000
 „ Fonduri culturale și
 de binefacere „ 15.000
 „ Depuneri spre fruc-
 tificare circa „ 1.500.000

Primește depuneri spre fructifi-
 care dela privați cu 4 1/2% și cu 5%
 iar la suma peste 10.000 cor. și dela
 corporațiunii culturale sau filantropice
 eu condițiuni excepțional favorabile.

Escomtează cambii cu cel puțin
 două subscrieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu
 acoperire ipotecară cu 7% și 8%;
 Acordă împrumuturi ipotecare cu
 amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu
 7%.

Acordă împrumuturi de Con-
 curent cu acoperire de hârtii de va-
 loare notate la bursă cu 6% și 7%

„Economul“ ajută, ca să se în-
 ființeze în comune bănci sătești; de
 acelea s'au fă-ut la Gilău, Feneș,
 Sălciua, Tic, Berind.

„Econumul“ mijlocește cele mai
 eficiente asigurări pe viață și contra
 focului.

Președinte: Vicepreședinte:

Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir,

Dir. executiv:

Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elia
 Dăianu, Ladislaus Papp, Ștefan Ha-
 vași, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br
 Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Juriscon-
 zult: Dr. Victor Poruțiu, avocat.

„LUMINA“

**institut de credit și economii
 societate pe acțiuni Sibiu.
 FILIALA MUREȘ-OȘORHEIU.**

Anunțăm începerea activității insti-
 tutului de credit și economii »Lumina« —
 Filiala Mureșosorheiu Strada deak Ferencz
 Nr. 1 care se ocupă cu toți rami de ope-
 rațiuni de bancă.

Primește depuneri spre fonctificare
 cu 4% — 4 1/2% și cu 5% după mărimea
 sumei. —

Acorda împrumuturi ipotecare cu 7% ;
 asemenea și împrumuturi pe cambii și pe
 cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și
 8% :

Dă împrumuturi de cont curent cu a-
 coperire de hârtii de valoare notate la
 bursă. precum și împrumuturi de credite
 personale pe lângă obligațiuni cu cavenți.

Sprijinește ori ce afaceri folositoare,
 — economice, comerciale și industriale. —

909 1-3

„Direcțiunea“

Vinuri de deal din viile pro-
 prii sunt de
 vânzare. Vin de masă 32 kr. Vin vechi
 foarte bun dela 50 kr. litru în sus, la E-
 manuel Schitnoszka, învățător în Versecz
 Ungăria de Sud. 9:8 1-10

De închiriat

2 odăi mobilate în Piața-mare,
 târgul Inului Nr. 30. Informații se
 pot lua la Administrația ziarului.

Mobile în stare bună

sunt de vânzare din cauza strămu-
 țării. Informații Strada porții Nr 67.
 parter în curte îndărăt se pot vedea
 între 8 și 6 oare. 9671-3

Au apărut cartea veselă și hazlie alui Noia-Oardin:

„Năzdrăvăniile viteazului Toporâște“

Vânzoala Filisteilor, viclenia Vulpoilor, Cometul Hăluia, și alte minunății întâmplante
 acum, și scrise cu mult haz pe 100 pagini pentru popor. Coperta originală repre-
 zintă pe vestitul opșitar în sat la lei, pe când istorisește despre baron Ițig și despre
 — Goliatu lor. etc. etc. Călăuză la aleggerile viitoare. Prețul 40 bani (20 cruceri) —
 Se poate comanda dela librăria A. Mureșian Brașov, și dela Administrația
 «Gazetei Transilvane». Vanzătorilor rabatul cuvenit.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
 BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHÍRESEBB
 CSÉPLŐKÉSZLETEK
 TELJES JÓTÁLÁSSAL
 ÜZEMBEN
 BÁRMIKOR
 MEGTEKINT-
 HETŐK.

ELSŐRENĐŰ
 SZIVÓGÁZTELEPEK
 ÜZEMKÖLTSÉG.
 LŐERŐ ÓRÁNKINT
 KB. 1 1/2-2 FILLÉR
 ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
 ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BALSAMUL FARMACISTULUI A. TIERRY

Scutit prin lege—Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire.

Are efect sigur la toate boalele organelor de respirație, tuse,
 de flegmă, răgușală, catar de gât, boale de plămâni, sgar-
 ciuri de stomach și alte dureri de stomach, aprinderea tuturor
 organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, 'ngrașa'e etc.
 Estern la toate durerile de gură, durere de dinți rane de ar-
 sură, junghiuri, bube special influența etc. 12 sticle mici sau
 6 duple sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie
 Coroane 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. TIERRY
 singura veritabilă, de efect surprin-
 zător sigur chiar și la răni vechi,
 cancer, umfături, răni, aprinderi,
 picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, face
 — adeseori de prisos operații dureroase. 2 doze Cor. 3-60 —
 Să se adreseze la:
FARMACIA-INGERUL PROTECTOR a lui A. TIERRY în Pregrada
 lângă Rohitsch.

La NAGYENYED
 Com. Aistefehér

se adresează, cine dorește a-și
 procura varietăți autentice de:

Pomi roditori
 arbori pentru alea, plante de ornament, conifere,
 plante de înrejmuit, fructe cu boabe, pueți, etc.

Vițe altoite
 (calitate superioară)
 viță europeană și americană cu și fără
 rădăcini. Catalog instructiv gratis

FISCHER & Comp
 Pomii Vițicul

„GAZETA TRANSILVANIEI“ cu numărul
 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop,
 tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepotii.

Tipografia A. MUREȘIAN Brașov

Târgul Inului nr. 30. **STIINȚĂ, ARTĂ ȘI PROGRES** **Telefon inter. nr. 226.**
 Biroul Tipografiei în curte et. I. **Aici se efectuează toate comenzile**

Acest stabiliment este arangiat din nou cu un bogat asortiment de material, cu cele mai
 frumoase și mai moderne corpuri de litere, provăzut cu toate mijloacele tehnice tipariului,
 astfel încât ne-a flăm în plăcuta poziție de a putea satisface pe terenul artelor grafice, și
 celor mai rafinate dorințe Fără concurență, la nivelul recerut de timpul prezent s'a
 avântat Tipografia A. Mureșian, prin noaua arangiere. Muncitori experți, puteri de
 primul rang. De aceea ne este posibil a pregăti urgent și cu acurateță ori ce lucrare cât de
 extinse, opuri, Istorii, volume, monografii, și tot felul de lucrări cât de complicate la noi se
 — efectuează prompt, cu febrilă iuteală, gust și frumusețe artistică, Prețuri moderate.

Ne rugăm pentru spriginirea binevoitoare prin dese comande.
 Toate comenzile, scrisorile, mandatele și banii, sunt a se adresa direct la:

Direcțiunea Tipografiei A. Mureșian Brașov

IMPRIMATE, CĂRȚI
 științifice, didactice și lite-
 rare. — STATUTE, — foi
 periodice, Prețuuri curente
 Protocoale tabelarice, tot
 felul de Invitări la petre-
 ceri, logodnă, cununie, în
 color și simple, lucrări
 artistice executate modern.
 Toate comenzile vor fi
 punctual, grabnic efectuate
 cu prețurile cele mai con-
 venabile.

Atelier de arte grafice
stabiliment nou arangiat
 cu cele mai frumoase litere

LUCRĂRI PENTRU
 bănci, Bilanțe, Libele de
 depuneri executate artis-
 tic în toate culorile după
 dorință. Compturi, adrese
 Circulare, Scrisori, Firme,
 DIPLOME, GALANTERII,
 Bilete de vizită, Logodnă,
 Cununie, Necroloage. Tot
 soiul de table și anunțe,
 prețuri foarte moderate.
 Cele mai moderne tipări-
 turi comerciale.

Stabiliment de nou
asortat și arangiat cu
 cele mai bogate garnituri